Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Central) Judecător: R.Popescu-Balta
Dosarul nr. 2a-4331/22
2-13062218-02-2a-30112022

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

13 iunie 2023
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecători Ruxanda Pulbere și Ala Malîi
Grefier Anastasia Onu

examinând în ședință publică cererile de apel declarate de reprezentantul apelantei Bodareva Nadejda, avocatul Meșteșug Raisa și apelanții Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul central) din 05 februarie 2021 și hotărârii suplimentare a Judecătoriei ***** (sediul central) din 19 februarie 2021, adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului; la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), Primăria **********, Consiliului orășenesc *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc ***** de modificare a deciziei Primăriei ********** și încasarea cheltuielilor judiciare și la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia către Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative,-

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La 26 decembrie 2012, Bodareva Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga solicitând obligarea pârâților de a demola gardul instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral 1001204155, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. 5 din str. ***** **********; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. 1001204155 ce aparține

reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată. În motivarea acțiunii a invocat că pe teritoriul ogrăzii casei nr. 5 din str. ***** **********, a fost amplasat un garaj construit în anul 1974 și legalizat în 2 baza Hotărârii Sovietului orășenesc ***** nr. 21/6 din 12 septembrie 2005, care îi aparținea.

În baza acestei hotărâri a Sovietului orășănesc ***** a oformat toate documentele necesare pentru legalizarea garajului și anume: procesul-verbal privind finalizarea primirii garajului nr. R-36 din 03 octombrie 2005 în baza autorizației Primăriei ********** nr. 21/6 din 12 septembrie 2005, planul cadastral din 27 decembrie 2005, care a fost înregistrat la OCT la 11 ianuarie 2006 și acordat nr. 100120415501, acest garaj fiind construit și alipit de peretele veceului care de asemenea era construit din piatră.

Însă, pârâții neavând nici un drept, au demolat veceul din piatră, inclusiv și peretele din spate a garajului, ce îi aparținea , prin acțiunile lor i-a încălcat dreptul la dezmembrarea peretelui din spate a garajului și anume capacitatea portantă a pereților, acoperișului și a fundamentului a fost ruptă, din cauza eroziunii solului, astfel, în rezultat, în timpul precipitațiilor se udau pereții, iar fundamentul a început să se așeze și pereții rămași parțial s-au prăbușit, inclusiv și acoperișul, ceea ce a generat la situația de avariere a garajului și necesitatea de a fi demonta.

Pe hotarul peretelui din spate a garajului care a fost demolat de pârâți, ei au instalat un gard din coteleț, neavând nici un acord a organelor competente, prin ce au încălcat drepturile la terenul care i-a fost repartizat pentru garaj.

Pârâți au încălcat și normele de urbanism care prevăd necesitatea de a respecta distanța dintre gard și construcțiile vecine, nu mai puțin de un metru, astfel, pe viitor vor fi încălcare drepturile de acces la peretele din spate a garajului, pentru a îl întreține în mod cuvenit (tencuiala, văruit, înlăturarea consecințelor precipitațiilor și altele), inclusiv și către peretele din spate a șopronului construit capital și șoproanelor altor locatari, care sunt proprietarii acestor șoproane, ca clădiri auxiliare construite capital, destinate pentru asigurarea unui trai a chiriașilor din casa apropiată, care au fost construite și date în exploatare împreună cu casa lor.

Reclamanta solicită obligarea pârâților de a înlătura încălcarea drepturilor sale la garaj și pe terenul de pământ, inclusiv și la șopron, pe calea de recuperare a poziției care a existat până la încălcare și anume: demolarea instalării ilegale a gardului, care trece peste hotarul perimetrului de-a lungul pereților șoproanelor construite ilegal a casei nr. 5, restabilirea garajului.

La 18 martie 2013, Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc *****, Primăria **********, OCT *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind declararea nulă a Deciziei Consiliului orășenesc nr. 21/6 din 21 septembrie 2005

„Cu privire la examinarea cererilor” referitor la permiterea legalizării garajului situat pe str. Mărțișor nr. 5, - declararea nulă a Deciziei Consiliului orășenesc nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 „Cu privire la întrebările de ordin funciar” referitor la atribuirea în folosință a lotului de pământ ocupat sub garajul de pe str. Mărțișor nr.5 în mărime de 24 m2; - anularea formării bunului imobil cu nr. cadastral 1001204155 și a planului cadastral cu nr. 1001204155 și radierea din Registrul bunurilor imobile a tuturor înscrierilor referitor la nr. cadastrale 1001204155 și 100120415501.

În motivarea au indicat că, la 12 septembrie 2005, Consiliul orășenesc ***** a emis Decizia nr. 21/6 „Cu privire la examinarea cererilor” conform căreia i s-a 3 permis Nadejdei Bodareva să legalizeze construcția garajului situat pe str. Mărțișor nr. 5 **********.

La 24 noiembrie 2005, Consiliul orășenesc ***** a emis decizia cu nr. 22/4-1 „Cu privire la întrebările de ordin funciar”, conform căreia (p.5) „se atribuie în folosință lotul de pământ ocupat sub garaje Nadejdei Bodareva, str. Mărțișor nr. 5 - 24 m2”. Însă, conform datelor Registrului bunurilor imobile acest teren cu suprafața de 24 m2 se află în proprietatea Administrației Publice Locale.

Astfel, în temeiul acestor decizii Bodareva Nadejda, la 03 octombrie 2005, perfectează procesul-verbal de recepție finală nr. R-36/05, iar la 11 ianuarie 2006, înregistrează în Registrul bunurilor imobile în proprietate garajul cu nr. cadastral 1001204.155.01 și în folosință terenul sub garaj cu nr. cadastral 1001204.155.

Reclamanții consideră deciziile Consiliului orășenesc ***** nr. 21/6 din 12 septembrie 2005 și nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 ilegale și emise cu depășirea atribuțiilor. Conform Deciziei Consiliului orășenesc ***** nr. 13/6 din 08 septembrie 2004 „Cu privire la întrebările de ordin funciar”, terenul cu suprafața de 0,166 ha nr. cadastral 1001204110 a fost atribuit în proprietate comună locatarilor casei de locuit cu mai multe apartamente de pe str. ***** nr. 10, conform art. 11 p. 1, 2 și 4 al Codului funciar. Astfel, acest teren este proprietate privată încă din data de 08 septembrie 2004.

La moment terenul cu nr. cadastral 1001204110 cu suprafața de 0,166 ha se află în proprietatea privată a lor, iar terenul cu suprafața de 0,0024 ha, nr. cadastral 1001204155 se află în componența terenului cu nr. cadastral 1001204110, astfel, atribuirea în folosință Nadejdei Bodareva este ilegală, acest fapt fiind în contradicție cu normele de drept, or, acest teren cu nr. cadastral 1001204155 încă din anul 2004 nu era proprietate a Administrației Publice Locale.

Formarea terenului cu suprafața de 0,0024 ha, nr. cadastral 1001204155 este ilegală, decizia nr. 22/4 din 24 noiembrie 2005 „Cu privire la întrebările de ordin funciar” p.5, referitor la Bodareva Nadejda, str. Mărțișor nr. 5 - 24 m2” fiind emisă cu depășirea atribuțiilor, ceia ce a dus la comiterea erorilor în Registrul de evidență a deținătorilor de terenuri a Primăriei ********** și corespunzător, a dus la

comiterea erorilor în Registrul bunurilor imobile.

Procesul-verbal de recepție finală nr. R-36 din 03 octombrie 2005 pe garajul individual de pe str. Mărțișor nr.5, a fost executat fără autorizație de construire, ceia ce contravine legislației și a fost legalizat în baza Deciziei nr. 21/6 din 12 septembrie 2005 a Consiliului orășenesc *****, ceia ce contravine legislației, dat fiind faptul că, Consiliul orășenesc ***** nu este proprietar al terenului cu nr. cadastral 1001204155, nu este competența lui de a dispune de acest teren și nici de a îl transmite în folosință Nadejdei Bodareva.

Decizia nr. 22/4 din 24 noiembrie 2005 este pasibilă de anulare, fiind emisă cu depășirea atribuțiilor.

La 31 ianuarie 2013, a depus o cerere către Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, privind recunoașterea nulă a Deciziilor nr. 21/6 din 21 septembrie 2005 și nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 a Consiliului orășenesc *****, anularea procesului-verbal nr. R-36 din 03 octombrie 2005, anularea formării bunului imobil cu nr. cadastral 1001204155, anularea planului cadastral cu nr. cadastral 1001204155, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor respective însă, un răspuns la această cerere nu au primit până în prezent.

Prin încheierea Judecătoriei ***** din 17 aprilie 2013, s-a dispus conexarea într-o singură procedură dosarul nr. 3CA-53/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva Consiliului orășenesc *****, Primăria **********, OCT *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON" S.R.L., privind anularea actului administrativ și dosarul civil nr. 2-284/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului, atribuindu-i-se un număr comun - 2-284/13.

La 28 iulie 2016, Bodareva Nadejda a depus o cerere de majorare a cerințelor, solicitând modificarea hotarelor terenului aferent construcțiilor existente pe terenul cu nr. cadastral 1001204011, ce aparține lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia și terenul cu nr cadastral 1001204101 din str. Mărțișor nr. 5, ********** după linia de hotar existentă în planurile vechi; - obligarea OCT ***** să modifice linia de hotar a terenului aferent construcțiilor existente pe terenul cu nr. cadastral 1001204011 ce aparțin lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia și terenul cu nr. cadastral 1001204101 din str. Mărțișor nr. 5 după linia de hotar existentă în planurile vechi după planul existent până în 2004; - obligarea Consiliului orășenesc ***** să modifice decizia Primăriei ********** nr. 13/6-1 din 08 septembrie 2004, titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. cadastral 1001204011 și a planului lotului sectorul de teren repartizat cu drept de proprietate lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia situat în **********, str. ***** 10, în partea ce ține de suprafața terenului și anume din suprafața de 0,166 ha în suprafața de 0,1355 ha conform planului din dosarul de inventariere tehnică, precum și încasarea

cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii, Bodareva Nadejda a indicat că, la 11 mai 2016 de la întreprinderea „Cadastru”, în baza încheierii judecătorești a primit un set de acte din dosarul cadastral a imobilului cu nr. cadastral. 1001204101, 1001204110 și planurile imobilelor precum și liniile de hotar al terenurilor aferente acestor imobile.

Din dosarul cadastral nr. 1001204101, situat în **********, str. Mărțișor nr. 5 în dosarul de inventariere tehnică se află planul primar al construcțiilor existente pe această adresă precum și planul terenului aferent acestora, astfel, potrivit acestor înscrisuri, suprafața totală a terenului aferent construcției situate în **********, str. Mărțișor nr. 5 era suprafața de 0,1854 ha, pe acest teren se afla construcția de bază cu multe apartamente p.A., precum și două construcții: o anexă (cu suprafața de 1,9 m2) și un veceu (cu suprafața de 2,20 m2) cu fundație și pereți din zidărie.

A relatat că analizând planul imobilelor cu nr. cadastral 1001204101 situate în **********, str. Mărțișor nr. 5, în dosarul de inventariere tehnică a construcțiilor existente pe această adresă precum și planul terenului aferent acestora, suprafața totală a terenului aferent construcției situate în **********, str. Mărțișor nr. 5 este de 0,1482 ha, iar liniile de hotar între aceste două adrese au cu totul o altă configurație, lungimea hotarului marcat cu roz ce mărginește imobilele cu nr. cadastrale 1001204101 și 1001204110, inițial avea lungimea de 38 m2 , iar la moment este de 24 m2 .

Reclamanta a invocat, că Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia ilegal au acaparat o porțiune de teren ce a aparținut casei cu multe apartamente situată în **********, str. Mărțișor nr. 5.

În urma studierii dosarului tehnic și cadastral cu nr. 1001204110 ce aparține lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, suprafața totală inițială potrivit datelor inițiale era 5 de 0,1355 ha, pe când în prezent, potrivit titlului de autentificare pe numele lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, suprafața este de 0,166 ha.

Pe planul vechi de până la 2004, sunt amplasate apartamentele cu lit. A. AI și AII, de asemenea este desemnată linia de hotar al acestui imobil unde lățimea terenului aferent acestei construcții la str. ***** constituie distanța de 22 m, pe când pe planurile din 2004 și 2007, lățimea terenului constituie 26 m.

Planul terenului nou are altă configurație și nu corespunde cu planul vechi al liniilor de hotar al terenului aferent construcțiilor situate pe adresa din **********, str. ***** 10.

Acest plan din 2007 nu corespunde nici cu planul din titlu de autentificate a dreptului deținătorului de teren din 2004, deoarece între punctul 7, 6, 5 și 4 din planul titlului și terenul vecin este un drum pe care Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia l-au închis precum că ar aparține proprietății dânșilor, acest drum fiind anterior drum public. În dosarul cadastral nu este nici un act care ar permite

modificarea liniilor de hotar, astfel, Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, ilegal au acaparat din contul terenului aferent ce aparține locatarilor din **********, str. Mărțișor nr. 5, construcția fiind ilegală fără autorizație de construire a gardului ce nu corespunde planului și liniilor de hotar, fiind efectuată modificarea ilegală a liniilor de hotar, demolarea veceului existent fără autorizație, încălcându-i astfel drepturile Nadejdei Bodareva și locatarilor din str. Mărțișor nr. 5, **********.

În urma construcției acestui gard a fost demolat garajul cu nr. cadastral 100204155, situat în **********, str. Mărțișor nr. 5 ce aparține Nadejdei Bodareva astfel pricinuind ultimei prejudiciu.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 05 februarie 2021 cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda, s-a respins. Cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, s-a respins.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei *****, sediul Central din 19 februarie 2021, s-a admis cererea depusă de avocatul Meșteșug Raisa privind pronunțarea unei hotărâri suplimentare în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind demolarea gardului instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral 1001204155, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. 5 din str. ***** **********; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. 1001204155 ce aparține reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, precum și încasarea din contul pârâților a cheltuielile de judecată și, s-a respins cererea Nadejdei Bodareva către Anghel Gheorghe, Anghel Olga și Căpățînă Lilia privind demolarea gardului instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral 1001204155, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. 5 din str. ***** **********; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. 1001204155 ce aparține reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, precum și încasarea din contul pârâților a cheltuielile de judecată.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 16 februarie 2021, avocatul Meșteșug Raisa acționând în apelantei Bodareva Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 05 februarie 2021, solicitând 6 admiterea cererii de apel, casarea hotărâri primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de bază a lui Bodareva Nadejda și să fie încasat prejudiciul adus prin demolarea ilegală a unui perete a garajului, proprietatea lui Bodareva Nadejda, demolarea gardului construit ilegal de către Căpățînă Lilia, Anghel Gheorghe și Anghel Olga și încasarea cheltuielilor de judecată, iar în rest,

hotărârea în privința cererii înaintate de Căpățînă Lilia, Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind declararea nulității deciziei Consiliului orășenesc ***** să fie menținută.

La 24 februarie 2021, Anghel Gheorghe și Capațînă Lilia au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 05 februarie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022, s-a respins apelul declarat de Bodareva Nadejda. S-a admis apelul declarat de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 05 februarie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia către Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice" (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON" S.R.L. privind declararea nulă a deciziilor. S-a declarat nulă decizia Consiliului orăşenesc ***** nr. 21/6 din 21 septembrie 2005. S-a declarat nulă decizia Consiliului orăşenesc ***** nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005. S-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr. R-36 din 03 octombrie 2005 a garajului individual de pe str. Mărțișor nr. 5, **********. S-a reziliat contractul de arendă a terenului cu nr. cadastral 1001204155, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisurilor corespunzătoare. S-a anulat planul cadastral și actul de formare a bunului imobil cu nr. cadastral 1001204155. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisurilor referitor la bunurile imobile cu nr. cadastral 1001204155 și nr. cadastral 100120415501. În rest, hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 05 februarie 2021, s-a menținut.

La 20 septembrie 2022, Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanţei de apel, hotărârii instanţei de fond și hotărârii suplimentare, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2022, s-a admis recursul declarat de Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa. S-a casat decizia Curţii de Apel Chişinău din 18 mai 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului; cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice" (OCT *****), Primăria **********, Consiliului orășenesc *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON" S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice" (OCT *****) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc ***** de modificare a deciziei Primăriei ********** și încasarea cheltuielilor judiciare și, cererea de chemare în judecată

depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel ***** în alt complet de judecată.

Ulterior, la data de 10 martie 2023, reprezentantul apelantei Bondareva Nadejda – avocat Denis Grecu a înaintat o cerere de apel suplimentară.

În cadrul ședinței de judecată din 02 mai 2023, reprezentantul lui Anghel Andrei și Liliei Căpățină, avocatul Litvinenco Igor a înaintat o cerere prin care a solicitat subrogarea în drepturile procesuale ale lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga cu Anghel Andrei și Căpățină Lilia, cu menținerea fără modificări a tuturor actelor procesuale săvîrșite pînă la subrogarea părților.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2023, s-a admis parțial demersul reprezentantului Liliei Căpățină și Anghel Andrei, avocatul Litvinenco Igor. S-a înlocuit Anghel Olga, decedată la 12 iunie 2021, cu succesorii ei în drepturi Anghel Andrei, Căpățină Lilia și Anghel Gheorghe.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea apelurilor apelanții a reiterat circumstanțele de fapt și de drept evocate în instanța de fond. Suplimentar, au invocat apelanții că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele importante speței, s-a abținut de a răspunde la toate întrebările de drept ridicate în fața sa, nu a dat o apreciere multiaspectuală, completă, nepărtinitoare tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, motiv din care a emis o hotărîre cu o soluție pripită și neîntemeiată.

La fel au relevat că, au fost lezat în dreptul său de a obține o hotărâre motivată considerând că nu beneficiat de garanțiile unui proces echitabil.

Apelanta Căpățînă Lilia și reprezentantul acesteia avocatul Litvinenco Igor care acționează și în interesele lui Anghel Andrei și Anghel Gheorghe, au susținut cerere de apel declarată, reiterînd motivele de fapt și de drept indicate în aceasta. Totodată, au solicitat respingerea cererii de apel declarată de Bondareva Nadejda.

Reprezentanții apelantei, Bondareva Nadejda – avocat Raisa Ciuigureanu (Meșteșug) și avocatul Denis Grecu au susținut cerere de apel declarată, reiterînd motivele de fapt și de drept indicate în aceasta. Totodată, au solicitat respingerea cererii de apel declarată de Căpățînă Lilia și Anghel Gheorghe.

În ședința de judecată a instanței de apel, intimații Agenția Servicii Publice, Primăria și Consiliul ********** și ,,MoldAgroCon,,SRL la proces nu s-au prezentat, deși au fost legal citați, fapt confirmat prin înștiințările anexate la materialele cauzei.

Aprecierea instanţei de apel:

Apreciind materialele cauzei în raport cu normele incidente, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră că apelul declarat este întemeiat şi pasibil admiterii, iar hotărârii primei instanțe fiind pasibilă casării cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată din considerentele reținute infra.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul normelor de drept citate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin.(1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d) Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).

Reieşind din motivele invocate în apel şi din textul hotărîrilor judecătoreşti contestate Colegiul reţine că, instanţa de fond a pronunţat hotărârea cu încălcarea normelor de drept procedural, ce reglementează competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ, motiv din care actul judecătoresc de dispoziţie contestat, nu poate fi menţinut ca legal şi întemeiat.

Astfel, în condiţiile art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În acord cu art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin

nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La rândul său, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

O acţiune în contencios administrativ în corespundere cu art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În conformitate cu art. 12 Cod administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Iar conform dispozițiilor art. 191 alin. (2) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Din materialele cauzei rezultă că Bodareva Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), Primăria **********, Consiliului orășenesc *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc ***** să modificare decizia Primăriei ********** și încasarea cheltuielilor judiciare

La fel din materialele cauzei rezultă că, ulterior Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia au înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind declararea nulă a Deciziei Consiliului orăşenesc, nr.21/6 din 21.09.2005 „Cu privire la examinarea cererilor” referitor la permiterea legalizării garajului situat pe str.***** 5 or.*****, declararea nulă a Deciziei Consiliului orăşenesc nr.22/4-1 din 24.11.2005 „Cu privire la întrebările de ordin funciar" referitor - la atribuirea în folosinţă a lotului de pământ ocupat sub garajul de pe str.***** 5 **********. în mărime de 24 m2; anularea formării bunului imobil cu nr. cadastral 1001204155 şi a planului cadastral cu nr. 1001204155 şi radierea din Registrul Bunurilor Imobile a tuturor

înscrierilor la nr. cadastrale 1001204155 şi 100120415501.

Prin încheierea Judecătoriei ***** din 17.04.2013, s-a dispus conexarea într-o singură procedură dosarul nr.3CA-53/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe şi Căpăţînă Lilia împotriva Consiliului orăşenesc *****, Primăria or.*****. OCT *****, intervenient accesoriu SRL „MoldAgroCon", privind anularea actului administrativ şi dosarul civil nr. 2-284/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe şi Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului, atribuindu-i-se un număr comun - 2-284/13.

La data de 28.07.2016, Bodareva Nadejda a depus o cerere de majorare a cerinţelor, solicitând modificarea hotarelor terenului aferent construcţiilor existente pe terenul cu nr. cadastral 1001204011, ce aparţine lui Anghel Gheorghe şi Căpăţînă Lilia şi terenul cu nr. cadastral 1001204101 din str. ***** 5 or.***** după linia de hotar existentă în planurile vechi: obligarea OCT ***** să modifice linia de hotar a terenului aferent construcţiilor existente pe terenul cu nr. cadastral 1001204011 ce aparţin lui Anghel Gheorghe şi Căpăţînă Lilia şi terenul cu nr. cadastral 1001204101 din str. ***** 5 or.***** după linia de hotar existentă în planurile vechi după planul existent până în 2004; obligarea Consiliului orăşenesc ***** să modifice decizia Primăriei or.***** nr. 13/6-1 din 08 septembrie 2004, titlului de autentificare a deţinătorului de teren şi a planului lotului sectorul de teren repartizat cu drept de proprietate lui Anghel Gheorghe şi Căpăţînă Lilia situat în *****, str.***** 10, în partea ce ţine de suprafaţa terenului şi anume din suprafaţa de 0,166 ha în suprafaţa de 0,1355 ha conform planului din dosarul de inventariere tehnică, precum şi încasarea cheltuielilor judiciare.

Astfel, la data de 19.07.2018 a fost adoptat Codul Administrativ, în vigoare din 01.04.2019, care în art.258 alin.(l)-(3) a stabilit: „Procedurile administrative şi procedurile prealabile iniţiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate pînă la 1 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziţie este valabilă şi pentru procedurile prealabile iniţiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă iniţiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia. Procedurile de contencios administrativ atribuite înaintea intrării în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competenţa altor instanţe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanţelor competente conform prevederilor prezentului cod. Procedurile de contencios administrativ iniţiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acţiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare

a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs şi de contestare cu recurs a încheierilor judecătoreşti”.

Mai mult, după cum rezultă expres din Opinie consultativă CSJ nr.104 cu privire la unele chestiuni ce ţin de intrarea în vigoare a Codului administrativ: \Dispozitia art.258 alin. (3) Codul administrativ, spre deosebire de prevederile alin. (2) al acestui articol, soluţionează conflictul inter temporal a legilor de procedură, de organizare judiciară și procedura de examinare și soluţionare a cauzelor de contencios administrativ (legii de procedură propriu-zisă). Legiuitorul a optat și în cazul respectiv pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări.

Astfel, de menționat că, procedurile de contencios administrativ, iniţiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod, se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a Codului administrativ, conform prevederilor acestuia.

Sub acest aspect, Colegiul civil constată că reieșind din solicitările reclamanților/apelanți, competența pentru judecarea prezentului litigiu aparține instanței de contencios administrativ, dat fiind faptul că unele pretenții sunt de competența acestei instanțe.

Instanța de apel menționează că potrivit art.26 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale; contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Mai mult, potrivit art. 388 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civila al RM, statuează expres că în caz de încălcare sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

Ținând cont de obiectul prezentei acțiuni și de temeiurile de fapt și de drept invocate de către reclamanți, competența jurisdicțională materială de examinare a litigiului aparține completului specializat în materie de contencios administrativ și nu de drept comun, motiv pentru care se impune concluzia că hotărârea instanței de fond urmează a fi casată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Drept consecință, instanța de fond a admis nerespectarea garanțiilor prevăzute la art. 6 din Convenție, deși art. 9 alin. (1) Cod de procedură civilă, stabilește că instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea

procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

Astfel, dreptul la un proces echitabil, a cărui respectarea urmează a fi asigurată de instanţă, prezumă inter alia posibilitatea reală a părţilor de a se bucura de orice mijloc procedural în ordinea stabilită de lege pentru a-şi demonstra adevărul şi de a cunoaşte efectul legal al realizării sau nearealizării mijlocului respectiv, astfel încât normele de drept procedural, mai ales la capitolul competenţei jurisdicţionale a instanţelor urmează a fi aplicate stricto senso, acestea nu pot ti interpetate extensiv sau limitativ şi nici nu pot fi aplicate prin analogie, altfel obiectivele şi sarcinele procesului civil nu vor fi atinse.

Potrivit art.32 alin.(l) CPC, nimeni nu poate f i lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Din considerentele menţionate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanţa ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de apel, Completul ajunge la concluzia de a admite apel declarat și a casa integral hotărârea instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, de contencios administrativ, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admit cererile de apel declarate de reprezentantul apelantei Bodareva Nadejda, avocatul Meșteșug Raisa și apelanții Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia.

Se casează hotărârea Judecătoriei ***** (sediul central) din 05 februarie 2021 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei ***** (sediul central) din 19 februarie 2021, adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului; la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), Primăria **********, Consiliului orășenesc *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc ***** de modificare a deciziei Primăriei ********** și încasarea cheltuielilor judiciare și la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia către Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului; la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), Primăria **********, Consiliului orășenesc *****, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc ***** de modificare a deciziei Primăriei ********** și încasarea cheltuielilor judiciare și la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia către Consiliul orășenesc ***** și Primăria **********, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT *****), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative, la rejudecare în instanța de fond de contencios administrativ, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul — Anatol Pahopol

Judecătorii — Ruxanda Pulbere

Ala Malîi